

2018/0208(COD)

16.1.2019

OPINIA

Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia

dla Komisji Prawnej i Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i
Spraw Wewnętrznych

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i
Rady ustanawiającego program „Sprawiedliwość”
(COM(2018)0384 – C8-0235/2018 – 2018/0208(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Angelika Mlinar

PA_Legam

POPRAWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Prawnej oraz Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwych, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 1

Tekst proponowany przez Komisję

(1) Zgodnie z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej „Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn”. W art. 3 doprecyzowano następnie, że „celem Unii jest wspieranie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej narodów” oraz że, między innymi, „[Unia] [s]zanuje swoją bogatą różnorodność kulturową i językową oraz czuwa nad ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego Europy”. Wartości te zostały ponadto potwierdzone i wyrażone w prawach, wolnościach i zasadach przewidzianych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”).

Poprawka

(1) Zgodnie z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej „Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn”. W art. 3 doprecyzowano następnie, że „celem Unii jest wspieranie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej narodów” oraz że, między innymi, „[Unia] [s]zanuje swoją bogatą różnorodność kulturową i językową oraz czuwa nad ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego Europy”. **Artykuł 8 TFUE stanowi ponadto, że we wszystkich swoich działaniach Unia Europejska zmierza do zniesienia nierówności, wspierania równości mężczyzn i kobiet oraz zwalczania dyskryminacji, kiedy określa i wdraża swoje strategie polityczne i działania.** Wartości te zostały ponadto potwierdzone i wyrażone w prawach, wolnościach i zasadach przewidzianych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”).

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1a) Zgodnie z art. 8 i 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej we wszystkich działaniach w ramach programu „Wymiar Sprawiedliwości” należy wspierać uwzględnianie aspektu płci, w tym sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci, oraz cele w zakresie niedyskryminacji.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2) Te prawa i wartości muszą być nadal propagowane i egzekwowane, współdzielone przez narody i obywateli UE, powinny znajdować się w centrum europejskich społeczeństw. W budżecie UE tworzy się zatem nowy Fundusz „Sprawiedliwość, Prawa i Wartości”, obejmujący programy „Prawa i Wartości” oraz „Wymiar Sprawiedliwości”. W czasach, gdy europejskie społeczeństwo zmagają się z ekstremizmem, radykalizmem i podziałami, ważniejsze niż kiedykolwiek są wspieranie, umacnianie i obrona sprawiedliwości, praw i unijnych wartości: praw człowieka, poszanowania ludzkiej godności, wolności, demokracji, równości, praworządności. Będzie to miało głębokie i bezpośrednie skutki dla życia politycznego, społecznego, kulturalnego i gospodarczego w UE. Jako część nowego funduszu program „Prawa i Wartości” będzie połączeniem programu „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu i Rady (UE) nr 1381/2013¹⁰,

(2) Te prawa i wartości muszą być nadal propagowane i egzekwowane, współdzielone przez narody i obywateli UE, powinny znajdować się w centrum europejskich społeczeństw. W budżecie UE tworzy się zatem nowy Fundusz „Sprawiedliwość, Prawa i Wartości”, obejmujący programy „Prawa i Wartości” oraz „Wymiar Sprawiedliwości”. W czasach, gdy europejskie społeczeństwo zmagają się z ekstremizmem, radykalizmem i podziałami, ważniejsze niż kiedykolwiek są wspieranie, umacnianie i obrona sprawiedliwości, praw i unijnych wartości: praw człowieka, poszanowania ludzkiej godności, wolności, demokracji, równości **płci**, praworządności **oraz zasady niedyskryminacji**. Będzie to miało głębokie i bezpośrednie skutki dla życia politycznego, społecznego, kulturalnego i gospodarczego w UE. Jako część nowego funduszu program „Prawa i Wartości” będzie połączeniem programu „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020, ustanowionego rozporządzeniem

oraz programu „Europa dla Obywateli”, ustanowionego rozporządzeniem Rady (UE) nr 390/2014¹¹. Program „Wymiar Sprawiedliwości” (zwany dalej „programem”), stanowiący kontynuację programu „Sprawiedliwość” na lata 2014–2020 ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1381/2013¹² (zwanego dalej „poprzednim programem”), będzie nadal wspierał rozwój zintegrowanej europejskiej przestrzeni sprawiedliwości i współpracy transgranicznej.

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1381/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 62).

¹¹ Rozporządzenie Rady (UE) nr 390/2014 z dnia 14 kwietnia 2014 r. ustanawiające program „Europa dla obywateli” na lata 2014–2020 (Dz.U. L 115 z 17.4.2014, s. 3).

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1381/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 62).

Parlamentu i Rady (UE) nr 1381/2013¹⁰, oraz programu „Europa dla Obywateli”, ustanowionego rozporządzeniem Rady (UE) nr 390/2014¹¹. Program „Wymiar Sprawiedliwości” (zwany dalej „programem”), stanowiący kontynuację programu „Sprawiedliwość” na lata 2014–2020 ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1381/2013¹² (zwanego dalej „poprzednim programem”), będzie nadal wspierał rozwój zintegrowanej europejskiej przestrzeni sprawiedliwości i współpracy transgranicznej.

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1381/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 62).

¹¹ Rozporządzenie Rady (UE) nr 390/2014 z dnia 14 kwietnia 2014 r. ustanawiające program „Europa dla obywateli” na lata 2014–2020 (Dz.U. L 115 z 17.4.2014, s. 3).

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1381/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 62).

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

(3) Fundusz „Sprawiedliwość, Prawa i Wartości” oraz dwa programy finansowania leżące u jego podstaw skupią się przede wszystkim na ludziach i podmiotach przyczyniających się do podtrzymywania żywych i dynamicznych

Poprawka

(3) Fundusz „Sprawiedliwość, Prawa i Wartości” oraz dwa programy finansowania leżące u jego podstaw skupią się przede wszystkim na ludziach i podmiotach przyczyniających się do podtrzymywania żywych i dynamicznych

wspólnych wartości, praw i bogatej różnorodności. Ostatecznym celem funduszu jest wspieranie i utrzymanie demokratycznego i integracyjnego społeczeństwa opartego na prawie i równości. Obejmuje to dynamiczne społeczeństwo obywatelskie, zachęcanie ludzi do udziału w życiu demokratycznym, obywatelskim i społecznym oraz pielęgnowanie bogatej różnorodności społeczeństwa europejskiego, również w oparciu o naszą wspólną historię i pamięć o przeszłości. Art. 11 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi dalej, że za pomocą odpowiednich środków instytucje umożliwiają obywatelom i stowarzyszeniom przedstawicielskim wypowiedanie się i publiczną wymianę poglądów we wszystkich dziedzinach działania Unii.

wspólnych wartości, praw i bogatej różnorodności. Ostatecznym celem funduszu jest wspieranie i utrzymanie demokratycznego i integracyjnego społeczeństwa opartego na prawie i równości. Obejmuje to dynamiczne społeczeństwo obywatelskie, zachęcanie ludzi do udziału w życiu demokratycznym, obywatelskim i społecznym oraz pielęgnowanie bogatej różnorodności społeczeństwa europejskiego, również w oparciu o naszą wspólną historię i pamięć o przeszłości. ***Prawa silnych i niezależnych kobiet oraz ruch LGTBI mają kluczowe znaczenie dla poprawy równości płci. Najważniejszym celem UE, zgodnie z jej podstawowymi wartościami, jest zapewnienie wsparcia przedmiotowym organizacjom, grupom obywatelskim i obrońcom, zwłaszcza tym, którzy pracują w wymagających warunkach.*** Art. 11 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi dalej, że za pomocą odpowiednich środków instytucje umożliwiają obywatelom i stowarzyszeniom przedstawicielskim wypowiedanie się i publiczną wymianę poglądów we wszystkich dziedzinach działania Unii.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewiduje stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w poszanowaniu praw podstawowych oraz różnych systemów i tradycji prawnych państw członkowskich. W tym celu Unia może przyjąć środki służące rozwijaniu współpracy sądowej w sprawach cywilnych i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz propagowaniu i wspieraniu działań państw

Poprawka

(4) Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewiduje stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w poszanowaniu praw podstawowych oraz różnych systemów i tradycji prawnych państw członkowskich. W tym celu Unia może przyjąć środki służące rozwijaniu współpracy sądowej w sprawach cywilnych i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz propagowaniu i wspieraniu działań państw

członkowskich w dziedzinie zapobiegania przestępczości. Przy dalszym tworzeniu europejskiej przestrzeni sprawiedliwości należy zapewnić poszanowanie praw podstawowych oraz wspólnych zasad i wartości, takich jak zasada niedyskryminacji, równości płci, **skutecznego dostępu** do wymiaru sprawiedliwości dla wszystkich, **praworządności** oraz sprawnie działający niezależny system wymiaru sprawiedliwości.

członkowskich w dziedzinie zapobiegania przestępczości **oraz ochrony ofiar z należyтым uwzględnieniem perspektywy płci**. Przy dalszym tworzeniu europejskiej przestrzeni sprawiedliwości należy zapewnić poszanowanie praw podstawowych oraz wspólnych zasad i wartości, takich jak zasada niedyskryminacji, **solidarności**, równości płci, **równego traktowania ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię, przekonania, niepełnosprawność, wiek i orientację seksualną, a także ochrona słabszych grup, skuteczny i powszechny dostęp** do wymiaru sprawiedliwości dla wszystkich **z uwzględnieniem aspektu płci, równość w obliczu prawa, praworządność** oraz sprawnie działający niezależny system wymiaru sprawiedliwości.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) Finansowanie powinno pozostać jednym z istotnych narzędzi służących skutecznej realizacji ambitnych celów ustanowionych w traktatach. Cele te powinny zostać osiągnięte między innymi przez ustanowienie elastycznego i skutecznego programu „Wymiar Sprawiedliwości”, który ułatwi ich planowanie i realizację.

Poprawka

(5) Finansowanie powinno pozostać jednym z istotnych narzędzi służących skutecznej realizacji ambitnych celów ustanowionych w traktatach. Cele te powinny zostać osiągnięte między innymi przez ustanowienie elastycznego i skutecznego programu „Wymiar Sprawiedliwości”, który ułatwi ich planowanie i realizację. ***W ramach programu należy wspierać działalność organizacji broniących praw kobiet oraz działalność obrońców praw człowieka w UE i na świecie, która to działalność polega na stawaniu w obronie praworządności oraz na podejmowaniu inicjatyw, w ramach których przeciwdziała się coraz częstszemu ograniczaniu przestrzeni dla niezależnego społeczeństwa obywatelskiego. Należy odpowiednio uwzględnić specyficzną sytuację małych i średnich organizacji***

społeczeństwa obywatelskiego, gdyż potrzebują one wieloletnich dotacji operacyjnych i środków finansowych nieprzeznaczonych na określony cel, umożliwiających pokrywanie wydatków podstawowych i strukturalnych, a nie krótkoterminowego finansowania przeznaczonego na konkretne projekty.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(5a) Celem programu powinna być poprawa elastyczności i dostępności jego funduszy oraz udostępnienie takich samych możliwości i warunków finansowania organizjom społeczeństwa obywatelskiego z UE i spoza niej.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 6 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6a) Włączenie perspektywy płci do systemów wymiaru sprawiedliwości należy uznać za ważny cel służący dalszemu rozwojowi europejskiej przestrzeni sprawiedliwości. Dyskryminacja krzyżowa w wymiarze sprawiedliwości nadal stanowi jedną z głównych przeszkód utrudniających kobietom równy dostęp do wymiaru sprawiedliwości. W związku z tym przedmiotowy program powinien aktywnie przyczynić się do wyeliminowania wszelkiej dyskryminacji i wszelkich barier wobec mniejszości, osób niepełnosprawnych, migrantów, osób ubiegających się o azyl, osób starszych, osób mieszkających na obszarach

peryferyjnych lub słabych grup społecznych, które mogą mieć ograniczony dostęp do wymiaru sprawiedliwości, a także powinien wesprzeć uwzględniające interesy ofiar i aspekt płci procedury i decyzje w systemach wymiaru sprawiedliwości.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

(8) Zgodnie z art. 81 ust. 2 lit. h) i art. 82 ust. 1 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Unia wspiera szkolenia sędziów i innych pracowników wymiaru sprawiedliwości jako narzędzie poprawy współpracy sądowej w sprawach cywilnych i karnych w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania wyroków i innych orzeczeń sądowych. Szkolenie kadr wymiaru sprawiedliwości jest ważnym narzędziem służącym wypracowaniu wspólnego porozumienia co do tego, w jaki sposób najlepiej utrzymać praworządność. Przyczynia się ono do budowania europejskiej przestrzeni sprawiedliwości dzięki tworzeniu wspólnej kultury sądowniczej wśród pracowników wymiaru sprawiedliwości państw członkowskich. Istotne jest zapewnienie prawidłowego i spójnego stosowania prawa Unii Europejskiej oraz wzajemnego zaufania między kadrami wymiaru sprawiedliwości w postępowaniach o charakterze transgranicznym. Szkolenia wspierane w ramach programu powinny opierać się na solidnej ocenie potrzeb szkoleniowych, wykorzystywać najnowsze metody szkoleniowe, obejmować wydarzenia transgraniczne skupiające kadry wymiaru sprawiedliwości z różnych państw członkowskich, aktywne uczenie się i tworzenie sieci kontaktów oraz zapewniać

Poprawka

(8) Zgodnie z art. 81 ust. 2 lit. h) i art. 82 ust. 1 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Unia wspiera szkolenia sędziów i innych pracowników wymiaru sprawiedliwości jako narzędzie poprawy współpracy sądowej w sprawach cywilnych i karnych w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania wyroków i innych orzeczeń sądowych. Szkolenie kadr wymiaru sprawiedliwości jest ważnym narzędziem służącym wypracowaniu wspólnego porozumienia co do tego, w jaki sposób najlepiej utrzymać praworządność, zapewnić przestrzeganie praw człowieka i podnieść świadomość w kwestii praktycznego stosowania unijnych przepisów dotyczących równości. Przyczynia się ono do budowania europejskiej przestrzeni sprawiedliwości dzięki tworzeniu wspólnej kultury sądowniczej wśród pracowników wymiaru sprawiedliwości państw członkowskich. Istotne jest zapewnienie prawidłowego i spójnego stosowania prawa Unii Europejskiej oraz wzajemnego zaufania między kadrami wymiaru sprawiedliwości w postępowaniach o charakterze transgranicznym. Szkolenia wspierane w ramach programu powinny opierać się na solidnej ocenie potrzeb szkoleniowych, wykorzystywać najnowsze metody szkoleniowe, obejmować wydarzenia transgraniczne skupiające kadry wymiaru

trwałe rezultaty.

sprawiedliwości z różnych państw członkowskich, aktywne uczenie się i tworzenie sieci kontaktów oraz zapewniać trwałe rezultaty. *Należy zapewnić dostęp do specjalnego szkolenia dotyczącego równości płci dla sędziów, policjantów i prokuratorów, aby zapewnić odpowiednią ochronę ofiar handlu ludźmi, przemocy ze względu na płeć i innych przestępstw oraz ich identyfikację i traktowanie z szacunkiem, a także aby propagować współpracę i dobre praktyki w ramach systemu wymiaru sprawiedliwości za pomocą procedur uwzględniających interesy ofiar i aspekt płci.*

Poprawka 10

**Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 8 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(8a) Zgodnie z decyzją Rady (UE) 2017/865 z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do spraw związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz zgodnie z odpowiednią decyzją dotyczącą azylu i zasady non-refoulement Program powinien wspierać szkolenie sędziów i innych pracowników wymiaru sprawiedliwości w celu podniesienia świadomości i promowania praktycznego stosowania wspomnianej Konwencji w tym zakresie, aby lepiej chronić ofiary przemocy wobec kobiet i dziewcząt w całej UE.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję

(9) Szkolenie kadr wymiaru sprawiedliwości może obejmować różnorodne podmioty, takie jak organy prawne, sądowe i administracyjne państw członkowskich, instytucje akademickie, krajowe organy odpowiedzialne za szkolenie kadr wymiaru sprawiedliwości, organizacje lub sieci szkoleniowe działające na szczeblu europejskim czy też sieci koordynatorów ds. prawa Unii. Organy i podmioty działające w europejskim interesie ogólnym w dziedzinie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości, takie jak Europejska Sieć Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (EJTN), Akademia Prawa Europejskiego (ERA), europejska sieć rad sądownictwa, Stowarzyszenie Rad Stanu oraz Naczelných Sądów Administracyjnych Unii Europejskiej, Sieć Prezesów Sądów Najwyższych Unii Europejskiej oraz Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA), powinny nadal odgrywać rolę w propagowaniu programów szkoleniowych o prawdziwie europejskim wymiarze przeznaczonych dla pracowników wymiaru sprawiedliwości i w związku z tym miałyby możliwość uzyskania odpowiedniego wsparcia finansowego zgodnie z procedurami i kryteriami określonymi w rocznych programach prac przyjmowanych przez Komisję na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Poprawka

(9) Szkolenie kadr wymiaru sprawiedliwości może obejmować różnorodne podmioty, takie jak organy prawne, sądowe i administracyjne państw członkowskich, instytucje akademickie, krajowe organy odpowiedzialne za szkolenie kadr wymiaru sprawiedliwości, organizacje lub sieci szkoleniowe działające na szczeblu europejskim czy też sieci koordynatorów ds. prawa Unii i organy ds. równości. Należy wesprzeć przekrojową współpracę sędziów i pracowników opieki medycznej, aby zapewnić sędziom i innym pracownikom wymiaru sprawiedliwości niezbędne szkolenie dotyczące przypadków przemocy ze względu na płeć i przemocy wobec kobiet. Organy i podmioty działające w europejskim interesie ogólnym w dziedzinie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości, takie jak Europejska Sieć Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (EJTN), Akademia Prawa Europejskiego (ERA), europejska sieć rad sądownictwa, Stowarzyszenie Rad Stanu oraz Naczelných Sądów Administracyjnych Unii Europejskiej, Sieć Prezesów Sądów Najwyższych Unii Europejskiej oraz Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA), powinny nadal odgrywać rolę w propagowaniu programów szkoleniowych o prawdziwie europejskim wymiarze przeznaczonych dla pracowników wymiaru sprawiedliwości i w związku z tym miałyby możliwość uzyskania odpowiedniego wsparcia finansowego zgodnie z procedurami i kryteriami określonymi w rocznych programach prac przyjmowanych przez Komisję na podstawie niniejszego rozporządzenia. ***Biorąc pod uwagę fakt, że kobiety sędziowie są niedostatecznie reprezentowane na najwyższych stanowiskach, należy zachęcać kobiety***

wykonujące zawód sędziego, prokuratora i inne zawody prawnicze do udziału w szkoleniach.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 10

Tekst proponowany przez Komisję

(10) Program powinien wspierać roczny program prac Europejskiej Sieci Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości, która jest ważnym podmiotem w dziedzinie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości. Sieć ta ma wyjątkowy charakter, jako że jest jedyną siecią na szczeblu unijnym skupiającą organy szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich. Dzięki temu ma wyjątkowe możliwości organizowania wymian dla sędziów i prokuratorów, zarówno nowych, jak i doświadczonych, ze wszystkich państw członkowskich oraz koordynowania prac krajowych organów szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości w zakresie organizacji szkoleń na temat prawa Unii i propagowania dobrych praktyk szkoleniowych. Sieć zapewnia również doskonałej jakości działania szkoleniowe na poziomie Unii w sposób racjonalny pod względem kosztów. Ponadto sieć obejmuje organy szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości krajów kandydujących, jako członków obserwatorów.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 10 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(10) Program powinien wspierać roczny program prac Europejskiej Sieci Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości, która jest ważnym podmiotem w dziedzinie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości. Sieć ta ma wyjątkowy charakter, jako że jest jedyną siecią na szczeblu unijnym skupiającą organy szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich. Dzięki temu ma wyjątkowe możliwości organizowania wymian dla sędziów i prokuratorów, zarówno nowych, jak i doświadczonych, ze wszystkich państw członkowskich oraz koordynowania prac krajowych organów szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości w zakresie organizacji szkoleń na temat prawa Unii i propagowania dobrych praktyk szkoleniowych. Sieć zapewnia również doskonałej jakości działania szkoleniowe na poziomie Unii w sposób racjonalny pod względem kosztów. Ponadto sieć obejmuje organy szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości krajów kandydujących, jako członków obserwatorów.

Poprawka

(10a) Program powinien także wspierać promowanie najlepszych praktyk między

sądami zwłaszcza w zakresie rozstrzygnięcia spraw dotyczących przemocy ze względu na płeć oraz wymianę wspólnych zasobów i materiałów szkoleniowych dotyczących przemocy ze względu na płeć między sędziami, prokuratorami, prawnikami, funkcjonariuszami policji i innymi pracownikami, którzy mają styczność z ofiarami przemocy ze względu na płeć.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

(14) Zgodnie z art. 67 TFUE Unia powinna stanowić przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w poszanowaniu praw podstawowych, dla której istnienia niezbędny jest dostęp do wymiaru sprawiedliwości. W celu ułatwienia rzeczywistego dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz z myślą o pielęgnowaniu wzajemnego zaufania, które jest niezbędne do właściwego funkcjonowania przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, należy rozszerzyć wsparcie finansowe na działania prowadzone przez inne organy niż organy sądowe i przedstawiciele zawodów prawniczych, a także przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które przyczyniają się do realizacji tych celów.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Zgodnie z art. 8 i 10 TFUE we wszystkich działaniach w ramach programu należy wspierać uwzględnianie

Poprawka

(14) Zgodnie z art. 67 TFUE Unia powinna stanowić przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w poszanowaniu praw podstawowych, dla której istnienia niezbędny jest dostęp do wymiaru sprawiedliwości. W celu ułatwienia rzeczywistego dostępu do wymiaru sprawiedliwości i ochrony ofiar przestępstw oraz z myślą o pielęgnowaniu wzajemnego zaufania, które jest niezbędne do właściwego funkcjonowania przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, należy rozszerzyć wsparcie finansowe na działania prowadzone przez inne organy niż organy sądowe i przedstawiciele zawodów prawniczych, a także przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które przyczyniają się do realizacji tych celów.

Poprawka

(15) Zgodnie z art. 8 i 10 TFUE we wszystkich działaniach w ramach programu należy **przyjąć przekrojowe**

kwestii równości kobiet i mężczyzn oraz cele w zakresie niedyskryminacji.

podejście, aby promować równość płci oraz wspierać uwzględnianie aspektu płci, równe prawa i cele w zakresie niedyskryminacji. Aby sprawdzić, w jaki sposób kwestie równości płci i niedyskryminacji są uwzględniane w działaniach Programu, niezbędne jest jego systematyczne monitorowanie i ocenianie.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję

(16) Działania objęte niniejszym rozporządzeniem powinny przyczyniać się do tworzenia europejskiej przestrzeni wymiaru sprawiedliwości, zacieśniania współpracy transgranicznej i nawiązywania transgranicznych kontaktów, a także zapewniania prawidłowego, spójnego i konsekwentnego stosowania prawa Unii. Finansowanie powinno również przyczynić się do jednolitego rozumienia unijnych wartości, praworządności, lepszej wiedzy o prawie i polityce Unii, dzielenia się know-how i najlepszymi praktykami w zakresie wykorzystywania instrumentów współpracy sądowej przez wszystkie zainteresowane podmioty, a także do mnożenia interoperacyjnych rozwiązań cyfrowych leżących u podstaw niezakłóconej i sprawnej współpracy transgranicznej oraz powinno zapewnić solidną bazę analityczną do wsparcia rozwoju, egzekwowania i właściwego wdrażania unijnego prawa i polityki. Interwencja Unii pozwala na spójne realizowanie tych działań w całej UE oraz na uzyskanie korzyści skali. Ponadto Unia ma lepsze możliwości niż państwa członkowskie, aby zająć się sytuacjami transgranicznymi i zapewnić europejską platformę wzajemnego uczenia się.

Poprawka

(16) Działania objęte niniejszym rozporządzeniem powinny przyczyniać się do tworzenia europejskiej przestrzeni wymiaru sprawiedliwości, zacieśniania współpracy transgranicznej, nawiązywania transgranicznych kontaktów, **uświadamiania opinii publicznej**, a także zapewniania prawidłowego, **praktycznego**, spójnego i konsekwentnego stosowania prawa Unii, **zwłaszcza przepisów dotyczących równości, oraz promowania skuteczniejszego wdrażania i koordynacji różnych unijnych instrumentów ochrony ofiar, w szczególności dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW, a także dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony, rozporządzenia 606/2013 w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar.** Finansowanie powinno

również przyczynić się do jednolitego rozumienia unijnych wartości, praworządności, lepszej wiedzy o prawie i polityce Unii, dzielenia się know-how i najlepszymi praktykami w zakresie wykorzystywania instrumentów współpracy sądowej przez wszystkie zainteresowane podmioty, a także do mnożenia interoperacyjnych rozwiązań cyfrowych leżących u podstaw niezakłóconej i sprawnej współpracy transgranicznej oraz powinno zapewnić solidną bazę analityczną do wsparcia rozwoju, egzekwowania i właściwego wdrażania unijnego prawa i polityki. Interwencja Unii pozwala na spójne realizowanie tych działań w całej UE oraz na uzyskanie korzyści skali. Ponadto Unia ma lepsze możliwości niż państwa członkowskie, aby zająć się sytuacjami transgranicznymi i zapewnić europejską platformę wzajemnego uczenia się.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 16 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(16a) Unijny wymiar sprawiedliwości nie gwarantuje kobietom i dziewczętom wystarczającej sprawiedliwości i ochrony, wobec czego ofiary przemocy ze względu na płeć nie otrzymują niezbędnego wsparcia. Problem ten obejmuje także brak ochrony i wsparcia ofiar handlu ludźmi w celach seksualnych, kobiet uchodźców i migrantów, osób LGBTIQ i osób niepełnosprawnych.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 3 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) ułatwianie i wspieranie współpracy sądowej w sprawach cywilnych i karnych oraz propagowanie praworządności, między innymi przez wspieranie starań na rzecz zwiększenia skuteczności krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości i wykonywania orzeczeń;

Poprawka

a) ułatwianie i wspieranie współpracy sądowej w sprawach cywilnych i karnych oraz propagowanie praworządności i praw podstawowych, między innymi przez wspieranie starań na rzecz zwiększenia skuteczności krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości i wykonywania orzeczeń oraz ochrony ofiar z uwzględnieniem perspektywy płci;

Poprawka 19

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 2 – ustęp 2 – litera a a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

aa) wspieranie i propagowanie ochrony równych praw i niedyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, a także zwalczania mizoginizmu, rasizmu, ksenofobii i homofobii oraz wzmacniania praw osób niepełnosprawnych i praw dzieci.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 3 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) wspieranie i propagowanie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości w celu pielęgnowania wspólnej kultury prawnej i sądowej, jak również kultury sprzyjającej praworządności.

b) wspieranie i propagowanie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości w ***sposób uwzględniający problematykę płci i potrzeby ofiar*** w celu pielęgnowania wspólnej kultury prawnej i sądowej, jak również kultury sprzyjającej praworządności z ***uwzględnieniem perspektywy płci i prawa UE w zakresie równości***;

Poprawka 21

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 3 – ustęp 2 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) zapewnianie i wzmocnianie dostępu kobiet i dziewcząt do wymiaru sprawiedliwości w przypadku przemocy ze względu na płeć przez ratyfikację konwencji stambulskiej i przyjęcie kompleksowego prawodawstwa przeciwko przemocy ze względu na płeć w Unii;

Poprawka 22

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 3 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) ułatwianie wszystkim rzeczywistego dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz skutecznych środków prawnych, w tym w formie elektronicznej, przez propagowanie wydajnych postępowań cywilnych i karnych oraz propagowanie i wspieranie praw ofiar przestępstw, jak również praw procesowych podejrzanych i oskarżonych w postępowaniu karnym.

c) ułatwianie wszystkim rzeczywistego, **równego i niedyskryminującego** dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz skutecznych środków prawnych, w tym w formie elektronicznej, przez propagowanie wydajnych postępowań cywilnych i karnych oraz propagowanie i wspieranie praw ofiar przestępstw, **zwłaszcza kobiet i dzieci**, jak również praw procesowych podejrzanych i oskarżonych w postępowaniu karnym.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 4 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Środki budżetowe przeznaczone na działania związane z propagowaniem równości płci wykazuje się co roku

w odrębnej pozycji budżetowej.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 4a

Uwzględnianie aspektu płci

Przy wdrażaniu wszystkich działań realizowanych w ramach programu dąży się do promowania równości kobiet i mężczyzn. W programie przestrzega się ponadto zakazu dyskryminacji z jakiegokolwiek względu, o którym mowa w art. 21 Karty praw podstawowych, w granicach wyznaczonych przez art. 51 Karty praw podstawowych i zgodnie z tym artykułem.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 12 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Wskaźniki odzwierciedlające postępy w realizacji programu w odniesieniu do celów szczegółowych określonych w art. 3 przedstawiono w załączniku II.

1. Wskaźniki uwzględniające kryterium płci i odzwierciedlające postępy w realizacji programu w odniesieniu do celów szczegółowych określonych w art. 3 przedstawiono w załączniku II.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 12 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Monitorowanie służy także ocenie, w jaki sposób w różnych działaniach w ramach całego Programu uwzględniono

Poprawka 27

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 12 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego rezultatów. W tym celu na odbiorców środków unijnych oraz państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.

Poprawka

3. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych, w stosownych przypadkach segregowanych według kryterium płci, na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego rezultatów. W tym celu na odbiorców środków unijnych oraz państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 13 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Oceny przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.

Poprawka

1. Oceny przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym **oraz na monitorowanie realizacji działań prowadzonych w ramach programu i osiągnięcia konkretnych celów określonych w art. 3 i zgodnie z art. 5 (uwzględnianie aspektu płci). Wszystkie oceny uwzględniają aspekt płci i obejmują specjalny rozdział poświęcony równości płci ze szczegółową analizą budżetu programu na działania związane z równością płci.**

Poprawka 29

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 14 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.

Poprawka

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. ***Skład grupy ekspertów, z którymi prowadzone są konsultacje, jest zrównoważony pod względem płci.***

Poprawka 30

Wniosek dotyczący rozporządzenia Załącznik I – akapit 1 – punkt 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. podnoszenie świadomości, rozpowszechnianie informacji w celu zwiększenia poziomu wiedzy na temat polityki i prawa Unii, w tym na temat prawa materialnego i procesowego, instrumentów współpracy wymiarów sprawiedliwości, a także stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i prawa porównawczego oraz norm europejskich i międzynarodowych;

Poprawka

1. podnoszenie świadomości, rozpowszechnianie informacji w celu zwiększenia poziomu wiedzy na temat polityki i prawa Unii, w tym na temat prawa materialnego i procesowego, instrumentów współpracy wymiarów sprawiedliwości, a także stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i prawa porównawczego oraz norm europejskich i międzynarodowych; ***działalność organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym rzecznictwo, występowanie przed sądem, mobilizacja społeczeństwa, edukowanie oraz świadczenie usług związanych ochroną praw człowieka; ukierunkowane wsparcie dla lokalnych i krajowych organizacji społeczeństwa obywatelskiego zajmujących się sprawami o wymiarze lokalnym i krajowym.***

Poprawka 31

Wniosek dotyczący rozporządzenia Załącznik I – akapit 1 – punkt 2 a (nowy)

2a. Wymiana dobrych praktyk dotyczących najlepszych sposobów promowania i włączania perspektywy płci na wszystkich szczeblach systemu wymiaru sprawiedliwości oraz najlepszych sposobów zapewnienia równego dostępu do wymiaru sprawiedliwości dla wszystkich

Poprawka 32

Wniosek dotyczący rozporządzenia Załącznik I – akapit 1 – punkt 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. działań analitycznych i monitorujących²⁵ mających na celu poprawę znajomości i zrozumienia potencjalnych barier utrudniających niezakłócone funkcjonowanie europejskiej przestrzeni sprawiedliwości oraz poprawę wdrażania prawa i polityki Unii w państwach członkowskich;

3. działań analitycznych i monitorujących²⁵ mających na celu poprawę znajomości i zrozumienia potencjalnych barier utrudniających niezakłócone funkcjonowanie europejskiej przestrzeni sprawiedliwości oraz poprawę wdrażania prawa i polityki Unii w państwach członkowskich, **szczególnie w zakresie równych praw oraz powszechnego i niedyskryminującego dostępu do wymiaru sprawiedliwości dla wszystkich mieszkańców Unii, niezależnie od ich statusu pobytowego;**

²⁵ Działania te obejmują na przykład gromadzenie danych i statystyk, opracowywanie wspólnych metodologii i, w odpowiednich przypadkach, wskaźników lub wartości referencyjnych; studia, badania, analizy i ankiety, oceny, oceny skutków, sporządzanie i publikowanie przewodników, sprawozdań i materiałów edukacyjnych.

²⁵ Działania te obejmują na przykład gromadzenie danych i statystyk, opracowywanie wspólnych metodologii i, w odpowiednich przypadkach, wskaźników lub wartości referencyjnych; studia, badania, analizy i ankiety, oceny, oceny skutków, sporządzanie i publikowanie przewodników, sprawozdań i materiałów edukacyjnych.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący rozporządzenia Załącznik I – akapit 1 – punkt 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. szkolenie odpowiednich zainteresowanych podmiotów w celu zwiększenia poziomu wiedzy na temat polityki i prawa Unii, w tym na temat prawa materialnego i procesowego, wykorzystania unijnych instrumentów współpracy wymiarów sprawiedliwości, a także stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, języka prawnego i prawa porównawczego;

Poprawka

4. szkolenie odpowiednich zainteresowanych podmiotów w celu zwiększenia poziomu wiedzy na temat polityki i prawa Unii, w tym na temat prawa materialnego i procesowego, przepisów Unii w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw, wykorzystania unijnych instrumentów współpracy wymiarów sprawiedliwości, a także stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, języka prawnego i prawa porównawczego;

Poprawka 34

Wniosek dotyczący rozporządzenia Załącznik I – akapit 1 – punkt 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Specjalne szkolenie dotyczące równości płci dla sędziów, prawników, funkcjonariuszy policji i prokuratorów poświęcone przemocy ze względu na płeć i procedurom uwzględniającym interesy ofiar oraz wymiana najlepszych praktyk między sądami zwłaszcza w zakresie rozstrzygania spraw dotyczących przemocy ze względu na płeć

Poprawka 35

Wniosek dotyczący rozporządzenia Załącznik I – akapit 1 – punkt 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. rozwijanie zdolności kluczowych sieci na szczeblu europejskim i europejskich sieci sądowych, w tym sieci

Poprawka

6. rozwijanie zdolności kluczowych sieci na szczeblu europejskim, organizacji i sieci działających na rzecz praw kobiet,

ustanowionych na podstawie prawa unijnego w celu zapewnienia skutecznego stosowania i egzekwowania tego prawa, do propagowania i dalszego rozwijania prawa Unii, jej celów i strategii politycznych w obszarach objętych programem, a także wspierania działających w tych obszarach organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

organizacji działających na rzecz praw LGBTIQ i europejskich sieci sądowych, w tym sieci ustanowionych na podstawie prawa unijnego w celu zapewnienia skutecznego stosowania i egzekwowania tego prawa, do propagowania i dalszego rozwijania prawa Unii, jej celów i strategii politycznych w obszarach objętych programem, a także wspierania działających w tych obszarach organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Poprawka 36

Wniosek dotyczący rozporządzenia Załącznik II – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Program będzie ściśle monitorowany w oparciu o zestaw wskaźników mających na celu pomiar zakresu, w jakim osiągnięto jego cele ogólne i szczegółowe, oraz minimalizację obciążeń i kosztów administracyjnych. W tym celu gromadzone będą dane dotyczące następującego zestawu wskaźników:

Poprawka

Program będzie ściśle monitorowany w oparciu o zestaw wskaźników mających na celu pomiar zakresu, w jakim osiągnięto jego cele ogólne i szczegółowe, oraz minimalizację obciążeń i kosztów administracyjnych. W tym celu *w stosownych przypadkach* gromadzone będą dane *uwzględniające kryterium płci i wieku oraz* dotyczące następującego zestawu wskaźników:

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Program „Sprawiedliwość”	
Odsyłacze	COM(2018)0384 – C8-0235/2018 – 2018/0208(COD)	
Komisje przedmiotowo właściwe Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 14.6.2018	LIBE 14.6.2018
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	FEMM 14.6.2018	
Sprawozdawca(czyni) komisji opiniodawczej Data powołania	Angelika Mlinar 14.9.2018	
Artykuł 55 – Procedura wspólnych posiedzeń komisji Data ogłoszenia na posiedzeniu	5.7.2018	
Rozpatrzenie w komisji	22.10.2018	
Data przyjęcia	27.11.2018	
Wynik głosowania końcowego	+: -: 0:	18 2 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Daniela Aiuto, Maria Arena, Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, André Elissen, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Maria Noichl, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská	
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Urszula Krupa, Edouard Martin, Clare Moody, Julie Ward	
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Lynn Boylan	

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

18	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Malin Björk, Lynn Boylan, João Pimenta Lopes
PPE	Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz
S&D	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Edouard Martin, Clare Moody, Maria Noichl, Liliana Rodrigues, Julie Ward
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Ernest Urtaşun

2	-
ECR	Urszula Krupa, Jadwiga Wiśniewska

4	0
PPE	Heinz K. Becker, Marijana Petir, Michaela Šojdrová, Anna Záborská

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się